

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY
Poslanecká sněmovna
2006
V. volební období

24

Návrh

zastupitelstva Pardubického kraje

o neziskových organizacích a o změně a doplnění některých zákonů

ZÁKON

ze dne 2006

o neziskových organizacích a o změně a doplnění některých zákonů

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

Hlava I

Základní ustanovení

§ 1

Tento zákon upravuje právní poměry a postavení neziskových organizací.

§ 2

(1) Nezisková organizace je právnickou osobou zřízenou podle tohoto zákona, jejíž hlavní činností je poskytování služeb a provádění činností, jež jsou zpravidla neziskové a slouží veřejnému zájmu (dále jen "hlavní činnost"). Majetek neziskové organizace nesmí být použit ve prospěch zřizovatelů a musí být použit na provoz neziskové organizace, zejména na poskytování služeb a provádění činností, pro které byla nezisková organizace zřízena. Nezisková organizace může vedle hlavní činnosti za podmínek stanovených tímto zákonem vykonávat i doplňkovou činnost, která nesmí ohrožovat nebo omezovat činnost hlavní.

(2) Název neziskové organizace musí obsahovat označení "nezisková organizace" nebo jeho zkratku "nezisk. org." nebo "n. o.". Jiné právnické nebo fyzické osoby nesmějí ve svém názvu, obchodní firmě, dodatku nebo označení toto označení nebo jeho zkratku používat. Název neziskové organizace nesmí být zaměnitelný s názvem nebo obchodní firmou jiné právnické osoby.

(3) Nezisková organizace se zapisuje do rejstříku neziskových organizací (dále jen "rejstřík"), který vede soud určený zvláštním zákonem k vedení obchodního rejstříku ¹ (dále jen "rejstříkový soud").

---

¹ § 27 zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů

Hlava II

Zřízení a vznik neziskové organizace

Zřízení neziskové organizace

§ 3

(1) Zřizovatelem neziskové organizace může být fyzická osoba, právnická osoba, Česká republika (dále jen “stát”) nebo územní samosprávný celek; jménem státu plní funkci zřizovatele neziskové organizace příslušná organizační složka státu.

(2) Neziskovou organizaci může zřídit společně i několik zřizovatelů uvedených v odstavci 1.

(3) Pokud neziskovou organizaci zřídí společně více zřizovatelů, veškerá další rozhodnutí činí tito zřizovatelé společně, pokud v zřizovací smlouvě nestanovili jiný způsob rozhodování.

§ 4

(1) Nezisková organizace se zřizuje písemnou zřizovací smlouvou podepsanou všemi zřizovateli. Pravost podpisů zřizovatelů musí být úředně ověřena. Je-li jediný zřizovatel, nahrazuje zřizovací smlouvu zřizovací listina vyhotovená ve formě notářského zápisu.

(2) Zřizovací listina nebo zřizovací smlouva (dále jen “zřizovací listina“) musí obsahovat:

a) jméno, rodné číslo, a u osoby s místem trvalého pobytu mimo území České republiky nebo pokud nebylo rodné číslo přiděleno datum narození a místo trvalého pobytu zřizovatele, jde-li o fyzickou osobu, název, popřípadě obchodní firmu, sídlo a identifikační číslo zřizovatele, je-li zřizovatelem právnická osoba, název a identifikační číslo územního samosprávného celku, je-li zřizovatelem územní samosprávný celek, název, sídlo a identifikační číslo organizační složky státu vykonávající funkci zřizovatele, je-li zřizovatelem stát,

b) název a sídlo neziskové organizace,

c) druhy hlavní a doplňkové činnosti,

d) jméno, rodné číslo, u cizích státních příslušníků datum narození, nebylo-li rodné číslo přiděleno, a místo trvalého pobytu členů představenstva,

e) způsob jednání představenstva,

f) jméno, rodné číslo, u cizích státních příslušníků datum narození, nebylo-li rodné číslo přiděleno, a místo trvalého pobytu členů dozorčí rady, je-li zřízena,

g) hodnotu a označení majetkových vkladů jednotlivých zřizovatelů, jsou-li vkládány, u nepeněžitého vkladu určení jeho předmětu a ocenění znalcem,

h) způsob zveřejňování výroční zprávy o činnosti a hospodaření neziskové organizace,

i) dobu, na kterou se nezisková organizace zřizuje, pokud není doba trvání uvedena, má se za to, že je zřízena na dobu neurčitou,

j) účel, ke kterému se nezisková organizace zřizuje,

k) návrh statutu,

l) jiné skutečnosti, které vyžaduje tento zákon.

(3) Statut upraví vnitřní poměry neziskové organizace a podrobněji některé záležitosti obsažené ve zřizovací listině.

Vznik neziskové organizace

§ 5

(1) Nezisková organizace vzniká dnem zápisu do rejstříku. Součástí rejstříku je sbírka listin.

(2) Návrh na zápis neziskové organizace do rejstříku podávají všichni zřizovatelé, je-li zřízena jedním zřizovatelem, tak tento zřizovatel nebo osoba k tomu zřizovatelem nebo zřizovateli písemně zmocněná. K návrhu na zápis musí být přiložena zřizovací listina, listiny o skutečnostech, které mají být do rejstříku zapsány a listiny, které se zakládají do sbírky listin. Návrh na zápis neziskové organizace musí být podán do 90 dnů od zřízení neziskové organizace nebo od doručení živnostenského či jiného oprávnění. Není-li návrh podán ve stanovené lhůtě, nelze již na základě průkazu živnostenského či jiného oprávnění podat návrh na zápis do rejstříku. Návrh na zápis zapisovaných údajů musí být podán bez zbytečného odkladu po vzniku rozhodné skutečnosti.

(3) Do rejstříku se zapisují tyto údaje:

a) název, sídlo a identifikační číslo ²⁾ neziskové organizace,

b) jméno, rodné číslo, popřípadě u osoby s místem trvalého pobytu mimo území České republiky nebo pokud nebylo rodné číslo přiděleno datum narození a místo trvalého pobytu zřizovatele, jde-li o fyzickou osobu, název, popřípadě obchodní firmu, sídlo a identifikační číslo zřizovatele, je-li zřizovatelem právnická osoba, název a identifikační číslo územního samosprávného celku, je-li zřizovatelem územní samosprávný celek, název, sídlo a identifikační číslo organizační složky státu vykonávající funkci zřizovatele, je-li zřizovatelem stát,

c) jméno, rodné číslo, u cizích státních příslušníků datum narození, nebylo-li rodné číslo přiděleno, a místo trvalého pobytu členů představenstva,

d) způsob jednání představenstva,

e) druhy hlavní a doplňkové činnosti,

---

²⁾ Zákon č. 89/1995 Sb. , o státní statistické službě.

f) jméno, rodné číslo, u cizích státních příslušníků datum narození, nebylo-li rodné číslo přiděleno, a místo trvalého pobytu členů dozorčí rady, je-li zřízena,

g) hodnotu a označení majetkových vkladů jednotlivých zřizovatelů, u nepeněžitého vkladu určení jeho předmětu a ocenění znalcem,

h) dobu, na kterou se nezisková organizace zřizuje, pokud není doba trvání uvedena, má se za to, že je zřízena na dobu neurčitou,

(4) Pokud nezisková organizace bude vykonávat činnosti, k jejichž výkonu se vyžadují zvláštní podmínky, způsob provádění nebo povolení, je zřizovatel povinen splnění těchto skutečností prokázat³.

(5) Sbíрка listin obsahuje:

a) zřizovací listinu, statut a jejich pozdější změny, po každé změně zřizovací listiny nebo statutu musí být uloženo také jejich platné úplné znění,

b) výroční zprávu, účetní uzávěrku,

c) rozhodnutí o jmenování, odvolání nebo doklad o jiném ukončení funkce osob, které jsou členy statutárního orgánu a dozorčí rady,

d) posudek znalce na ocenění nepeněžitého vkladu,

e) rozhodnutí soudu vydaná podle zákona o konkursu a vyrovnání,

f) další listiny, o kterých tak stanoví právní předpis.

(6) Do sbírky listin se dále ukládají podpisové vzory osob zapsaných jako osoby oprávněné jednat jménem neziskové organizace.

(7) Nestanoví-li tento zákon jinak, platí pro rejstřík, sbírku listin, jejich vedení a řízení ve věcech rejstříku obdobně ustanovení obchodního zákoníku⁴ a občanského soudního řádu⁵ o obchodním rejstříku.

Jednání jménem neziskové organizace před zápisem do rejstříku

§ 6

(1) Ve věcech souvisejících se vznikem neziskové organizace za ni do jejího vzniku jedná její zřizovatel. Je-li zřizovatelů více, jednájí společně nebo ten z nich, který byl k tomu ostatními zřizovateli písemně zmocněn.

---

³ Například zákon č. 160/1992 Sb., o zdravotní péči v nestátních zdravotnických zařízeních, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů

⁴ § 27 až 33 zákona č. 513/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů

⁵ 200a až 200d zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů

(2) Závazky vzniklé podle odstavce 1 přecházejí na neziskovou organizaci okamžikem jejího vzniku, pokud je nezisková organizace do tří měsíců od svého vzniku neodmítne. V případě, že odmítne takové závazky, odpovídá za ně zřizovatel nebo zřizovatelé společně a nerozdílně.

Hlava III

Zrušení a zánik neziskové organizace

§ 7

Zrušení neziskové organizace

(1) Nezisková organizace se zrušuje:

a) rozhodnutím zřizovatele o zrušení neziskové organizace a to dnem uvedeným v tomto rozhodnutí, jinak dnem, kdy toto rozhodnutí bylo učiněno,

b) rozhodnutím zřizovatele o sloučení, splynutí či rozdělení neziskové organizace, pokud dochází k jeho zániku, a to dnem uvedeným v tomto rozhodnutí, jinak dnem, kdy toto rozhodnutí bylo učiněno,

c) uplynutím doby, na kterou byla zřízena,

d) dosažením účelu, pro který byla zřízena,

e) rozhodnutím soudu o zrušení neziskové organizace, pokud dochází k jejímu zániku, a to dnem uvedeným v tomto rozhodnutí, jinak dnem, kdy toto rozhodnutí bylo přijato,

f) zrušením konkursu po splnění rozvrhového usnesení nebo zrušením konkursu z důvodu, že majetek zcela nepostačuje k uspokojení věřitelů, v případě, že konkurs je na základě rozhodnutí insolvenčního soudu stanoven jako způsob řešení úpadku dlužníka,

g) zamítnutím návrhu na prohlášení konkursu pro nedostatek majetku.

(2) Je-li zamítnut návrh na prohlášení konkursu z jiného důvodu než pro nedostatek majetku neziskové organizace, nepovažuje se nezisková organizace za zrušenou.

(3) Zbude-li po zrušení neziskové organizace z důvodů uvedených v odstavci 1 písm. f) a g) majetek, dojde k jeho přechodu podle § 10 odstavce 2.

(4) Byl-li na majetek neziskové organizace prohlášen konkurs, vykonává insolventní správce oprávnění nakládat s majetkovou podstatou neziskové organizace, vykonává práva a plní povinnosti s majetkovou podstatou spojené.

§ 8

Zrušení neziskové organizace soudem

(1) Soud může na návrh státního orgánu, zřizovatele nebo osoby, která osvědčí právní zájem, rozhodnout o zrušení neziskové organizace, jestliže:

- a) v uplynulém roce se nekonalo ani jedno zasedání představenstva neziskové organizace,
- b) nebyly jmenovány orgány neziskové organizace a dosavadním orgánům skončilo funkční období před více než rokem,
- c) nezisková organizace nevykonává žádnou hlavní činnost uvedenou v zřizovatelské listině po dobu delší než 2 roky,
- d) provozováním doplňkové činnosti došlo během 6 měsíců k ohrožení nebo omezení hlavní činnosti neziskové organizace,
- e) nezisková organizace užívá příjmů ze své činnosti a svěřeného majetku v rozporu s tímto zákonem,
- f) nezisková organizace závažným způsobem porušuje ustanovení tohoto zákona.

(2) Soud může stanovit lhůtu k odstranění příčiny, pro kterou bylo zrušení neziskové organizace navrženo.

§ 9

Sloučení, splynutí a rozdělení neziskové organizace

(1) Nezisková organizace se může sloučit nebo splynout jen s jinou neziskovou organizací nebo rozdělit jen na dvě a více neziskové organizace.

(2) Sloučením dochází k zániku jedné nebo více neziskových organizací, čemuž předchází jejich zrušení. Majetek, pohledávky a závazky zanikající neziskové organizace, včetně práv a povinností z pracovněprávních vztahů, přecházejí na nástupnickou neziskovou organizaci zúčastněnou na sloučení.

(3) O sloučení rozhodne zřizovatel po předchozím projednání sloučení s dozorčí radou každé neziskové organizace zúčastněné na sloučení. Rozhodnutí o sloučení musí obsahovat název, sídlo a identifikační číslo zanikající a nástupnické neziskové organizace a změny zřizovací listiny nástupnické neziskové organizace.

(4) Splynutím dochází k zániku dvou nebo více neziskových organizací, jemuž předchází jejich zrušení. Majetek, pohledávky a závazky zanikající neziskové organizace, včetně práv a povinností z pracovněprávních vztahů, přecházejí na nově vzniklou neziskovou organizaci.

(5) O splynutí rozhodne zřizovatel po předchozím projednání splynutí s dozorčí radou každé neziskové organizace zúčastněné na splynutí. Rozhodnutí o splynutí musí obsahovat název, sídlo a identifikační číslo zanikajících neziskových organizací. Zřizovatel současně vydá zřizovací listinu nově vzniklé neziskové organizace.

(6) Rozdělením neziskové organizace dochází k jejímu zániku. Majetek, pohledávky a závazky zanikající neziskové organizace, včetně práv a povinností z pracovněprávních vztahů, přecházejí na nově vzniklé neziskové organizace.

(7) O rozdělení rozhodne zřizovatel po předchozím projednání rozdělení s dozorčí radou rozdělované neziskové organizace. Rozhodnutí o rozdělení musí obsahovat název, sídlo a identifikační číslo zanikající neziskové organizace; v rozhodnutí musí být dále stanoveno, v jakém rozsahu přechází majetek, pohledávky a závazky, včetně práv a povinností z pracovněprávních vztahů, ze zanikající neziskové organizace na nástupnické neziskové organizace. Zřizovatel současně vydá zřizovací listiny nástupnických neziskových organizací.

(8) Právní účinky sloučení, splynutí a rozdělení neziskové organizace nastávají ke dni zápisu těchto skutečností do rejstříku.

§ 10

Zánik neziskové organizace

(1) Nezisková organizace zaniká dnem jejího výmazu z rejstříku.

(2) Majetek, pohledávky a závazky zanikající neziskové organizace, včetně práv a povinností z pracovněprávních vztahů, které nepřejdou na nástupnickou neziskovou organizaci, přecházejí na zřizovatele a to poměrně podle výše vkladů, nebude-li mezi zřizovateli uzavřena dohoda.

Hlava IV

Orgány neziskové organizace

Představenstvo

§ 11

(1) Představenstvo je statutárním orgánem neziskové organizace, jenž řídí její činnost a jedná jejím jménem. Představenstvo řídí neziskovou organizaci, rozhoduje o všech záležitostech neziskové organizace, pokud nejsou tímto zákonem, zřizovací listinou nebo statutem vyhrazeny do působnosti zřizovatele nebo dozorčí rady. Nevyplývá-li ze zřizovací listiny něco jiného, za představenstvo jedná navenek jménem neziskové organizace každý člen představenstva. Členové představenstva, kteří zavazují neziskovou organizaci a způsob, kterým tak činí, se zapisují do rejstříku.

(2) Představenstvo má nejméně tři členy a počet členů představenstva musí být vždy lichý.

(3) Členem představenstva může být pouze fyzická osoba, která dosáhla věku 18 let, je plně způsobilá k právním úkonům, která je bezúhonná ve smyslu zákona o živnostenském podnikání a u níž nenastala skutečnost, jež je překážkou provozování živnosti podle zákona o živnostenském podnikání⁶. Osoba, která uvedené podmínky nesplňuje nebo na jejíž straně je dána překážka výkonu funkce, se členem představenstva nestane, i když o tom rozhodl příslušný orgán. Přestane-li člen představenstva splňovat podmínky stanovené pro výkon funkce tímto zákonem nebo zvláštním právním předpisem, jeho funkce tím zaniká, nestanoví-li tento zákon jinak. Tím nejsou dotčena práva třetích osob nabytá v dobré víře.

(4) Členství v představenstvu neziskové organizace není slučitelné s členstvím v dozorčí radě téže neziskové organizace.

§ 12

(1) Funkční období člena představenstva nesmí přesáhnout pět let, přičemž možnost opětovného jmenování tímto není dotčena.

(2) Členové představenstva volí ze svého středu předsedu, který svolává a řídí jednání představenstva.

(3) Nestanoví-li zřizovací listina nebo statut jinak, je představenstvo usnášeníschopné, je-li přítomna nadpoloviční většina jeho členů a k rozhodnutí je třeba souhlasu většiny přítomných členů.

(4) O průběhu zasedání představenstva a o jeho rozhodnutích se pořizují zápisy podepsané předsedou představenstva a zapisovatelem. V zápisu z jednání představenstva musí být jmenovitě uvedeni členové představenstva, kteří hlasovali proti jednotlivým usnesením představenstva nebo se zdrželi hlasování. Pokud není prokázáno něco jiného, platí, že neuvedení členové hlasovali pro přijetí usnesení.

§ 13

(1) Členy představenstva jmenuje zřizovatel, pokud v zřizovací listině nestanovil jinak.

(2) Členství v představenstvu zaniká:

a) uplynutím funkčního období,

b) úmrtím,

c) odstoupením,

d) odvoláním.

(3) Zřizovatel odvolá člena představenstva porušil-li závažným způsobem nebo opakovaně tento zákon, zřizovací listinu, statut neziskové organizace.

---

⁶ § 6 odst. 2 a § 8 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů

(4) Zřizovatel je oprávněn odvolat člena představenstva i z jiného důvodu než je uvedeno v odstavci 3.

(5) Na uvolněná místa členů představenstva jsou nejpozději do 60 dnů jmenováni, popřípadě způsobem stanoveným v zřizovatelské listině ustanoveni noví členové.

§ 14

(1) Členové představenstva jsou povinni vykonávat svou působnost s péčí řádného hospodáře a zachovávat mlčenlivost o důvěrných informacích a skutečnostech, jejichž prozrazení třetím osobám by mohlo neziskové organizaci způsobit škodu. Je-li sporné, zda člen představenstva jednal s péčí řádného hospodáře, nese důkazní břemeno o tom, že jednal s péčí řádného hospodáře, tento člen představenstva. Ti členové představenstva, kteří způsobili neziskové organizaci porušením právních povinností při výkonu působnosti představenstva škodu, odpovídají za tuto škodu společně a nerozdílně. Smlouva mezi neziskovou organizací a členem představenstva nebo ustanovení statutu vylučující nebo omezující odpovědnost člena představenstva za škodu jsou neplatné.

(2) Členové představenstva, kteří odpovídají neziskové organizaci za škodu, ručí za závazky neziskové organizace společně a nerozdílně, jestliže odpovědný člen představenstva škodu neuhradil a věřitelé nemohou dosáhnout uspokojení své pohledávky z majetku neziskové organizace pro její platební neschopnost nebo z důvodu, že nezisková organizace zastavila platby. Rozsah ručení je omezen rozsahem povinnosti členů představenstva k náhradě škody. Ručení člena představenstva zaniká, jakmile způsobenou škodu uhradí.

(3) Pokud zřizovací listina nebo statut vyžadují k určitým jednáním představenstva předchozí souhlas dozorčí rady a dozorčí rada souhlas k takovému jednání nedá, neodpovídají členové představenstva neziskové organizace za škodu, která jí z důvodu splnění takového rozhodnutí dozorčí rady vznikne. Za škodu takto vzniklou odpovídají společně a nerozdílně ti členové dozorčí rady, kteří při rozhodování o jednáních uvedených v první větě nejednali s péčí řádného hospodáře. Jestliže dá dozorčí rada souhlas k jednáním uvedeným v první větě, za škodu vzniklou z takového jednání odpovídají společně a nerozdílně členové představenstva i dozorčí rady, kteří při rozhodování o tom, zda se má jednání uskutečnit, nevykonávali funkci s péčí řádného hospodáře.

§ 15

Ředitel

(1) Ředitelem může být jmenována pouze fyzická osoba, která dosáhla věku 18 let, je plně způsobilá k právním úkonům, která je bezúhonná ve smyslu zákona o živnostenském podnikání a u níž nenastala skutečnost, jež je překážkou provozování živnosti podle zákona o živnostenském podnikání. Osoba, která uvedené podmínky nesplňuje nebo na jejíž straně je dána překážka výkonu funkce, se ředitelem nestane. Přestane-li ředitel splňovat podmínky stanovené pro výkon funkce tímto zákonem nebo zvláštním právním předpisem, jeho funkce tím zaniká, nestanoví-li tento zákon jinak. Tím nejsou dotčena práva třetích osob nabytá v dobré víře.

(2) Ředitel nemůže být členem dozorčí rady, může však být členem představenstva téže neziskové organizace.

(3) Ředitele jmenuje a odvolává zřizovatel, pokud v zřizovací listině nestanovil jinak.

(4) Ředitel vykonává činnosti určené zřizovací listinou nebo statutem.

§ 16

Dozorčí rada

(1) Dozorčí rada je kontrolním orgánem neziskové organizace.

(2) Dozorčí radu zřizuje povinně nezisková organizace, do které byl vložen majetek státu nebo územního samosprávného celku.

(3) Dozorčí rada je nejméně tříčlenná. Členové dozorčí rady volí ze svého středu předsedu, který svolává a řídí jednání dozorčí rady.

(4) Dozorčí radu jmenuje zřizovatel.

(5) Nestanoví-li tento zákon jinak, platí pro způsob ustanovení a členství v dozorčí radě obdobně ustanovení o představenstvu.

§ 17

(1) Dozorčí rada

- a) dohlíží na výkon působnosti představenstva a provádění činnosti neziskové organizace,
- b) přezkoumává roční účetní závěrku a výroční zprávu neziskové organizace,
- c) nejméně čtvrtletně podává zprávu o své činnosti zřizovateli,
- d) dohlíží na to, že nezisková organizace vyvíjí činnost v souladu s právními předpisy, zřizovací listinou a statutem neziskové organizace,
- e) vykonává jiné kontrolní činnosti, které jí svěřuje zřizovací listina a statut.

(2) Dozorčí rada je oprávněna:

- a) podávat návrh na odvolání ředitele,
- b) nahlížet do účetních knih a jiných dokladů a kontrolovat tam obsažené údaje,
- c) dohlížet na hospodárné nakládání s majetkem neziskové organizace a efektivitu hospodaření,
- d) svolat mimořádné jednání představenstva, jestliže to vyžadují zájmy neziskové organizace.

(3) Členové dozorčí rady mají právo účastnit se jednání představenstva; musí jim být uděleno slovo, pokud o ně požádají.

(4) Dozorčí rada je povinna upozornit představenstvo na porušení zákonů, ustanovení zřizovací listiny nebo statutu, na nehospodárné postupy, popřípadě na další nedostatky v činnosti neziskové organizace a je povinná informovat o tom bezodkladně zřizovatele.

§ 18

Zákaz konkurence

(1) Pokud ze statutu nevyplývají další omezení, člen představenstva a člen dozorčí rady nesmí:

a) vykonávat podnikatelskou nebo jinou činnost související s činností neziskové organizace ani vstupovat s neziskovou organizací do vztahů obchodní povahy,

b) zprostředkovávat nebo obstarávat pro jiné osoby podnikatelskou činnost související s činností neziskové organizace,

c) účastnit se na podnikání obchodní společnosti jako společník s neomezeným ručením,

d) vykonávat činnost jako statutární orgán nebo člen statutárního nebo jiného orgánu jiné právnické osoby se stejnou nebo s obdobnou činností, ledaže jde o osobu mající stejného zřizovatele.

(2) V případě, že člen představenstva vykonává pro neziskovou organizaci, v níž je členem představenstva, práci na základě pracovní smlouvy či jiné smlouvy tuto smlouvu nahrazující, nepovažuje se takový vztah za vztah mající obchodní povahu.

(3) V případě, že dojde k porušení těchto ustanovení nezisková organizace je oprávněna požadovat, aby osoba, která tento zákaz porušila, vydala prospěch z činnosti při které porušila zákaz konkurence, anebo převedla tomu odpovídající práva na neziskovou organizaci. Tím není dotčeno právo na náhradu škody.

(4) Práva neziskové organizace podle odstavce 3 zanikají, nebyla-li uplatněna u odpovědné osoby do tří měsíců ode dne, kdy se nezisková organizace o této skutečnosti dověděla, nejpozději však uplynutím jednoho roku od jejich vzniku. Tím není dotčeno právo na náhradu škody.

Hlava V

Hospodaření neziskové organizace

§ 19

(1) Kromě hlavní činnosti, ke které byla zřízena, může nezisková organizace vykonávat i doplňkové činnosti navazující na hlavní činnosti. Touto činností nesmí být ohrožena kvalita, rozsah a dostupnost hlavní činnosti.

(2) Hospodářský výsledek, vykázaný ke konci účetního období, musí nezisková organizace použít na rozvoj své hlavní činnosti.

(3) Nezisková organizace je povinna pravidelně každé pololetí zveřejnit způsobem umožňujícím dálkový přístup seznam všech svých dodavatelů a smluvních partnerů spolu s uvedením předmětu spolupráce Přehled za každé pololetí nezisková organizace zveřejní do 60 dnů po skončení příslušného pololetí.

§ 20

Rozpočet

(1) Nezisková organizace hospodáří v rámci svého rozpočtu.

(3) Rozpočtovým obdobím je kalendářní rok.

(3) Nezisková organizace do svého rozpočtu zahrnuje náklady a výnosy související s hlavní činností a doplňkovou činností.

(4) Rozpočet neziskové organizace a jeho změny schvaluje zřizovatel zpravidla před začátkem příslušného rozpočtového období. Nemá-li nezisková organizace před začátkem rozpočtového období schválený rozpočet na příští rok, řídí se finanční hospodaření neziskové organizace rozpočtem chváleným na předchozí rozpočtové období.

§ 21

Fondy

Nezisková organizace vytváří rezervní fond a fond kulturních a sociálních potřeb. Vedle těchto fondů může vytvářet i fondy jiné.

§ 22

Rezervní fond

(1) Zdrojem rezervního fondu je přiděl finančních prostředků nejméně ve výši 5 % z výsledku hospodaření z hlavní činnosti a zisku z doplňkové činnosti běžného účetního období, a to až do výše určené zřizovatelem.

(2) Nezisková organizace může použít prostředků z rezervního fondu:

- a) k úhradě ztráty,
- b) k úhradě sankcí uložených orgány veřejné správy,
- c) ke krytí dočasného nedostatku finančních prostředků,
- d) k úhradě nákladů hlavní činnosti nezajištěných výnosy.

§ 23

Majetek neziskové organizace

- (1) Zřizovatel vloží do neziskové organizace majetek, převede pohledávky a popřípadě závazky potřebné k zajištění účelu, pro který je nezisková organizace zřizována.
- (2) Majetek, pohledávky a závazky vymezené v zřizovací listině, včetně práv a povinností z pracovněprávních vztahů, přecházejí na neziskovou organizaci dnem jejího vzniku nebo dnem zápisu změny zřizovací listiny, s výjimkou vlastnických nebo jiných věcných práv k nemovitostem, která jsou předmětem evidence v katastru nemovitostí. Vlastnická nebo jiná věcná práva k nemovitostem nabude nezisková organizace vkladem těchto práv do katastru nemovitostí. Vklad se provede na základě zřizovací listiny nebo její změny. Návrh na vklad vlastnického nebo jiného věcného práva k nemovitostem do katastru nemovitostí podá oprávněná osoba bez zbytečného odkladu po vzniku neziskové organizace nebo po zápisu změny zřizovací listiny do rejstříku.
- (3) K předání a převzetí vkládaného majetku a převáděných pohledávek a závazků podle odstavce 1, popřípadě listin prokazujících jejich existenci, musí dojít bez zbytečného odkladu po jejich nabytí neziskovou organizací, o jejich předání pořízen předávací protokol.
- (4) Pro nakládání s pohledávkami a závazky neziskové organizace platí obdobná pravidla jako pro nakládání s majetkem neziskové organizace.
- (5) Nezisková organizace se nesmí stát se společníkem veřejné obchodní společnosti nebo komplementářem komanditní společnosti.
- (6) Nezisková organizace nesmí ručit za závazky fyzických a právnických osob.
- (8) Zřizovací listina může stanovit, že majetek vložený do neziskové organizace nebo jeho část nelze zcizit či zatížit.
- (9) Nezisková organizace nesmí zakládat nebo zřizovat právnické osoby ani nabýt majetkovou účast v již existujících právnických osobách.

Účetnictví a výroční zpráva

§ 24

- (1) Nezisková organizace ve svém účetnictví odděluje náklady a výnosy spojené s hlavní činností, pro kterou byla založena, náklady a výnosy spojené s doplňkovou činností. Náklady a výnosy spojené se správou neziskové organizace jsou součástí nákladů a výnosů spojených s hlavní činností.
- (2) Roční účetní závěrka neziskové organizace musí být ověřena auditorem.

§ 25

- (1) Nezisková organizace vypracovává a zveřejňuje výroční zprávu o činnosti a hospodaření v termínu, který stanoví představenstvo, nejpozději však do tří měsíců po skončení hodnoceného období. Hodnoceným obdobím je kalendářní rok.

(2) Nezisková organizace je povinna uveřejnit první výroční zprávu o své činnosti a hospodaření nejpozději do 18 měsíců od svého vzniku.

(3) Výroční zprávy nezisková organizace zveřejňuje jejím uložením ve sbírce listin rejstříku.

§ 26

Výroční zpráva neziskové organizace obsahuje:

- a) přehled činností vykonávaných v kalendářním roce,
- b) informace o změnách zřizovací listiny a složení orgánů neziskové organizace, k nimž došlo v průběhu roku,
- c) hodnocení hlavní a doplňkové činnosti,
- d) přehled o peněžních příjmech a výdajích,
- e) výroční účetní závěrku a zhodnocení základních údajů v ní obsažených,
- f) výrok auditora k roční účetní závěrce,
- h) vývoj a konečný stav fondů neziskové organizace,
- i) další údaje stanovené představenstvem.

Hlava VI

Odměňování

§ 27

Odměňování zaměstnanců neziskové organizace se řídí zákonem o mzdě, odměně za pracovní pohotovost a o průměrném výdělku ⁷.

ČÁST DRUHÁ

Změna zákona o daních z příjmů

V § 17 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění zákona č. 259/1994 Sb. a zákona č. 492/2000 Sb., se doplňuje odstavec 5, který zní:

„(5) Od daně se osvobozují neziskové organizace zřízené podle zvláštního právního předpisu“.

ČÁST TŘETÍ

---

⁷ Zákon č. 1/1992, o mzdě, odměně za pracovní pohotovost a o průměrném výdělku, ve znění pozdějších předpisů

Změna zákona o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí

Zákon č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, ve znění zákona č. 18/1993 Sb., zákona č. 322/1993 Sb., zákona č. 42/1994 Sb., zákona č. 72/1994 Sb., zákona č. 85/1994 Sb., zákona č. 113/1994 Sb., zákona č. 248/1995 Sb., zákona č. 96/1996 Sb., zákona č. 151/1997 Sb., zákona č. 203/1997 Sb., zákona č. 227/1997 Sb., zákona č. 169/1998 Sb., zákona č. 95/1999 Sb., zákona č. 103/2000 Sb., zákona č. 132/2000 Sb., zákona č. 340/2000 Sb., zákona č. 364/2000 Sb., zákona č. 117/2001 Sb., zákona č. 120/2001 Sb., zákona č. 148/2002 Sb., zákona č. 198/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 420/2003 Sb., zákona č. 669/2004 Sb., zákona č. 179/2005 Sb. a zákona č. 342/2005 Sb. se mění takto:

1. V § 10 písmeno f) se za slovo „celku,“ doplňují slova „nezisková organizace,“;
2. V § 20 odstavci 1 se na konci tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno f), které zní: „f) neziskovými organizacemi.“.
3. V § 20 odstavci 2 se na konci písmene f) doplňují slova „nebo mezi zřizovateli neziskových organizací“.
4. V § 21 odstavci 4 písmenu d) se za slovo „celku,“ vkládají slova „neziskové organizace,“.

ČÁST ČTVRTÁ

Změna zákona o dani z nemovitostí

Zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí, ve znění zákona č. 315/1993 Sb., zákona č. 242/1994 Sb., zákona č. 248/1995 Sb., zákona č. 65/2000 Sb., zákona č. 492/2000 Sb., zákona č. 239/2001 Sb., zákona č. 483/2001 Sb., zákona č. 576/2002 Sb., zákona č. 237/2004 Sb., zákona č. 669/2004 Sb., zákona č. 217/2005 Sb., zákona č. 342/2005 Sb., zákona č. 179/2005 Sb., zákona č. 545/2005 Sb., a zákona č. 239/2001 Sb. se mění takto:

1. v § 4 se za písm. r) vkládá nový text písm. s), který zní takto: „pozemky ve vlastnictví neziskové organizace“;
2. v § 9 se za písm. r) vkládá nový text písm. s), který zní takto: „pozemky ve vlastnictví neziskové organizace“.

ČÁST PÁTÁ

Změna zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů

V § 23 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění zákona č. 562/2004 Sb., se na konci odstavce 1 tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno g), které zní:

„g) zřizovat neziskové organizace podle zvláštního zákona.“.

ČÁST ŠESTÁ

Změna zákona o státní statistické službě

Zákon č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění zákona č. 356/1999 Sb., zákona č. 220/2000 Sb., zákona č. 256/2000 Sb., zákona č. 411/2000 Sb., zákona č. 202/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 81/2004 Sb. a zákona č. 562/2004 Sb., se mění takto:

V § 22 odstavci 1 písm. a) se za slovo „fondům“ vkládá čárka a slova „neziskovým organizacím“.

ČÁST SEDMÁ

Změna občanského soudního řádu

Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění zákona č. 36/1967 Sb., zákona č. 158/1969 Sb., zákona č. 49/1973 Sb., zákona č. 20/1975 Sb., zákona č. 133/1982 Sb., 180/1990 Sb., zákona č. 328/1991 Sb., 519/1991 Sb., zákona č. 263/1992 Sb., zákona č. 24/1993 Sb., zákona č. 171/1993 Sb., zákona č. 283/1993 Sb., zákona č. 117/1994 Sb., zákona č. 152/1994 Sb., zákona č. 216/1994 Sb., zákona č. 84/1995 Sb., zákona č. 118/1995 Sb., zákona č. 238/1995 Sb., zákona č. 160/1995 Sb., zákona č. 238/1995 Sb., zákona č. 247/1995 Sb., zákona č. 31/1996 Sb., zákona č. 142/1996 Sb., zákona č. 269/1996 Sb., zákona č. 202/1997 Sb., zákona č. 227/1997 Sb., zákona č. 15/1998 Sb., zákona č. 91/1998 Sb., zákona č. 165/1998 Sb., zákona č. 326/1999 Sb., zákona č. 360/1999 Sb., zákona č. 2/2000 Sb., zákona č. 27/2000 Sb., zákona č. 30/2000 Sb., zákona č. 46/2000 Sb., zákona č. 105/2000 Sb., zákona č. 130/2000 Sb., zákona č. 155/2000 Sb., zákona č. 204/2000 Sb., zákona č. 220/2000 Sb., zákona č. 227/2000 Sb., zákona č. 367/2000 Sb., zákona č. 370/2000 Sb., zákona č. 120/2001 Sb., zákona č. 137/2001 Sb., zákona č. 231/2001 Sb., zákona č. 271/2001 Sb., zákona č. 317/2001 Sb., zákona č. 451/2001 Sb., zákona č. 491/2001 Sb., zákona č. 501/2001 Sb., zákona č. 151/2002 Sb., zákona č. 202/2002 Sb., zákona č. 226/2002 Sb., zákona č. 276/2001 Sb., zákona č. 309/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 476/2002 Sb., zákona č. 88/2003 Sb., zákona č. 120/2004 Sb., zákona č. 153/2004 Sb., zákona č. 237/2004 Sb., zákona č. 257/2004 Sb., zákona č. 340/2004 Sb., zákona č. 436/2004 Sb., zákona č. 501/2004 Sb., zákona č. 554/2004 Sb., zákona č. 555/2004 Sb., zákona č. 628/2004 Sb., zákona č. 59/2005 Sb., zákona č. 170/2005 Sb., zákona č. 205/2005 Sb., zákona č. 216/2005 Sb., zákona č. 342/2005 Sb., zákona č. 377/2005 Sb. a zákona č. 383/2005 Sb. se mění takto:

1. V § 9 odstavci 3 písmeni a) se za slova „ve věcech obchodního rejstříku,“ vkládají slova „rejstříku neziskových organizací,“
2. V § 9 odstavci 3 písmeni c) se za slovo „družstev,“ vkládají slova „neziskových organizací,“
3. V § 9 odstavci 3 se vkládá za písm. u) nové písm. v), které zní „v řízení o zrušení neziskové organizace“
4. V § 343 odstavci 3 první větě se slovo „zápisem“ nahrazuje slovy „nebo jiným zápisem, který je veřejnou listinou“.

ČÁST OSMÁ

Změna zákona o soudních poplatcích

Zákon č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění zákona č. 271/1992 Sb., zákona č. 273/1994 Sb. ČR, zákona č. 36/1995 Sb., zákona č. 118/1995 Sb., zákona č. 160/1995 Sb., zákona č. 75/1997 Sb., zákona č. 151/1997 Sb., zákon č. 209/1997 Sb., zákona č. 227/1997

Sb., zákona č. 103/2000 Sb., zákona č. 155/2000 Sb., zákona č. 241/2000 Sb., zákona č. 255/2000 Sb., zákona č. 451/2001 Sb., zákona č. 151/2002 Sb., zákona č. 192/2003 Sb., zákona č. 555/2004 Sb., zákona č. 628/2004 Sb., zákona č. 357/2005 Sb., zákona č. 309/2002 Sb. se mění takto:

V § 11 odst.1 písmeno r) se tečka na konci nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno s), které zní:

„s) neziskových organizací.“

ČÁST DEVÁTÁ

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Důvodová zpráva

OBEČNÁ ČÁST

Přehled a zhodnocení platné právní úpravy

Návrh zákona o neziskových organizacích vytváří zcela novou formu právnické osoby – subjektu práv a povinností, který doposud v českém právním řádu neexistuje. Jde přitom o formu, která je v jiných zemích standardně využívána.

Vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy

Předkládaná právní úprava je vhodným vyplněním prázdného místa v právním řádu ČR, neboť je použitelná průřezově, napříč odvětvími (např. ve zdravotnictví, sociální péči nebo kultuře).

Hlavní principy navrhované právní úpravy

Neziskovost – je jedním ze základních rysů této nové právnické osoby, podle kterého jakékoliv případné výnosy z veškeré své činnosti, hlavní i doplňkové, bude nezisková organizace obligatorně používat pouze pro svůj provoz a další rozvoj.

Průhlednost hospodaření a nakládání s majetkem neziskové organizace – jde o princip veřejnosti jako jeden z aspektů kontroly.

Odpovědnost členů statutárních orgánů – jde o odpovědnost členů statutárních orgánů obdobně koncipovanou jako u představenstva akciové společnosti

Kontrola hospodaření neziskové organizace – je základním principem navrhovaného zákona, jde o průhlednost hospodaření a činnosti neziskové organizace

Diverzifikace použití neziskové organizace - neziskové organizace jakožto nová forma právnické osoby bude použitelná pro rozmanité činnosti zpravidla neziskové povahy a sloužící veřejnému zájmu. Nezisková organizace bude vhodná například pro oblast činností ve zdravotnictví, v sociálních sférách či kulturních.

Předkládaný návrh zákona o neziskových organizacích sleduje vytvoření optimálního prostředí, ve kterém by právnická osoba, včetně České republiky a územního samosprávného celku a fyzická osoba mohla založit právnickou osobu jejímž cílem není výkon podnikatelské činnosti, ale činnost zpravidla nezisková. Zákon zavádí do českého právního řádu institut neziskové organizace, jejímž posláním je plnění veřejného zájmu, a to v předem nedefinovaných oblastech. Jde o typ osoby, který může být využit pro rozmanité činnosti, jako je například poskytování zdravotní péče, sociální péče nebo jiné činnosti. Nezisková organizace je osobou plně odpovědnou za svoji existenci a její zřizovatel vykonává roli nejvyššího orgánu. Členové statutárního orgánu, představenstva jsou odpovědní z výkonu své funkce. Na rozdíl od jiných typů právnických osob nezisková organizace nepřerozděluje případný zisk, ale výsledky její ekonomické aktivity musí být použity na její další provoz a rozvoj. Zákon za tímto účelem zavádí nový druh právnické osoby, kterou je nezisková organizace.

V zájmu ekonomického zajištění poskytování činností sloužících veřejnému zájmu neziskové organizaci zákon poskytuje určité formy daňových zvýhodnění.

Soulad navrhované úpravy s ústavním pořádkem České republiky, s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána, slučitelnost s právními akty Evropských společenství

Navrhovaná úprava je v souladu s ústavním pořádkem České republiky. Navrhovaná úprava není v rozporu s mezinárodními smlouvami ani s obecně uznávanými zásadami mezinárodního práva.

Předložený návrh není rovněž v rozporu se závazky, vyplývajícími pro Českou republiku z členství v Evropské unii, zejména se Smlouvou o přistoupení České republiky k Evropské unii, s obecnými zásadami práva Evropských společenství nebo s judikaturou Evropského soudního dvora vztahující se k volnému pohybu služeb.

Předpokládaný hospodářský a finanční dosah navrhované právní úpravy na státní rozpočet, na ostatní veřejné rozpočty a na životní prostředí

Navrhovaná právní úprava nebude mít dopad na státní rozpočet, na ostatní veřejné rozpočty, na životní prostředí, ani na nárůst pracovních sil. Předpokládá se, že případné náklady na činnost rejstříkových soudů nebo dalších úřadů v souvislosti s neziskovými organizacemi bude možno pokrýt v rámci příslušných rozpočtových kapitol a taktéž z výnosů poplatků spojených se zápisem a změny zápisu do rejstříku neziskových organizací.

ZVLÁŠTNÍ ČÁST

K části první

K § 1

Toto ustanovení vymezuje obsahovou náplň zákona o neziskových organizacích a změně některých zákonů.

K § 2

Ustanovení § 2 definuje z hlediska pojmových znaků neziskovou organizaci. Zákon v předmětném ustanovení zakládá subjektivitu neziskové organizace, když ji vymezuje jako právnickou osobu. Název takové nové právnické osoby musí být nezaměnitelný s názvem nebo obchodní formou jiné právnické osoby a musí obsahovat i označení, že jde o neziskovou organizaci nebo její relevantní zkratku. Nezisková organizace se obdobně jako nadace nebo obecně prospěšná společnost zapisuje do zvláštního rejstříku.

K § 3

Ustanovení § 3 definuje okruh subjektů, které mohou zřídit neziskovou organizaci. Odstavec třetí pak stanoví pro případ, že neziskovou organizaci zřídí více zřizovatelů, pravidla pro přijímání rozhodnutí.

K § 4

Toto ustanovení definuje způsob zřízení neziskové organizace a obligatorní náležitosti zřizovací listiny a základní vymezení statutu.

K § 5

Obsahem ustanovení § 5 je vymezení vzniku neziskové organizace, který je vázán na okamžik zápisu neziskové organizace do rejstříku neziskových organizací, jenž vede soud určený též pro vedení obchodního rejstříku a podmínky podání návrhu na zápis neziskové organizace. Ustanovení také stanoví jaké údaje se zapisují do rejstříku neziskových organizací. Vedle funkce registrační je rejstřík významný rovněž vzhledem ke své funkci informační ve vztahu k třetím osobám. Součástí rejstříku je také sbírka listin.

K § 6

Ustanovení tohoto paragrafu upravuje otázku jednání před vznikem neziskové organizace před jejím vznikem a způsob přechodů závazků z takového jednání vzniklých.

K §§ 7, 8

Definují se způsoby zrušení neziskové organizace, včetně možnosti zrušení neziskové organizace soudem v případech taxativně stanovených v zákoně.

K § 9

Ustanovení § 9 podrobněji upravuje postup a vymezení sloučení, splynutí a rozdělení neziskové organizace, přičemž nezisková organizace se může sloučit nebo splynout pouze s jinou neziskovou organizací nebo rozdělit na dvě a více neziskových organizací. Zákon nepřipouští sloučení, splynutí s jinou osobou a stejně tak není možné, aby se nezisková organizace rozdělila na právnické osoby založené podle jiných právních předpisů.

K § 10

Toto ustanovení upravuje, shodně jako v případě jiných osob zapisovaných do relevantních rejstříků zánik neziskové organizace a váže zánik na výmaz z rejstříku. V druhém odstavci se zabývá otázkou přechodu majetku, pohledávek a závazků, včetně pracovněprávních vztahů zanikající neziskové organizace. V případě, že nezisková organizace má více zřizovatelů, navrhovaná zákonná úprava jim umožňuje uzavřít dohodu ohledně poměrů v jakém na ně přechází majetek, pohledávky a závazky.

K § 11

Definuje kolektivní statutární orgán – představenstvo, stanoví obecné požadavky na jeho členy obdobně jako obchodní zákoník. Řádný výkon funkce členů statutárního orgánu je zajištěn také tím, že je vyloučena možnost členství v představenstvu a v orgánu kontrolním – dozorčí radě téže neziskové organizace.

K § 12

Vymezuje funkční období představenstva, volbu předsedy představenstva hlasování, usnášéníschopnost tohoto orgánu a minimální počet jeho zasedání.

K § 13

Upravuje, že zřizovatel jmenuje představenstvo, pokud v zřizovací listině výslovně nezmocnil k jmenování jinou osobu, která není v zákoně specifikována. V odstavci druhém standardním způsobem definuje zánik členství v představenstvu.

K § 14

Koncipuje princip odpovědnosti členů statutárního orgánu. Členové statutárního orgánu musí vykonávat svoji působnost s péčí řádného hospodáře a zachovávat mlčenlivost. V případě, že členové představenstva způsobili neziskové organizaci škodu, nesou důkazní břemeno, odpovídají za tuto škodu společně a nerozdílně a také mají povinnost způsobenou škodu nahradit. Odstavec třetí potom stanoví za splnění podmínek odpovědnost za škodu členů dozorčí rady a společnou odpovědnost členů představenstva a členů dozorčí rady. Jde o obdobné ustanovení jako obsahuje obchodní zákoník a řadí se též k jednomu ze stěžejních principů tohoto zákona.

K § 15

Vymezuje se postavení ředitele a požadavky na osobu ředitele neziskové organizace. Výkon funkce ředitele neziskové organizace je slučitelný s členstvím v představenstvu, nikoli však v dozorčí radě téže neziskové organizace. Jeho činnost je vymezena negativně.

K §§ 16, 17

Upravuje kolektivní kontrolní orgán neziskové organizace, který nezisková organizace musí obligatorně zřídit pouze v zákoně taxativně určených případech. Obsahem ustanovení § 17 jsou práva a povinnosti dozorčí rady.

K § 18

Toto ustanovení upravuje zákaz konkurenčního jednání pro členy představenstva a dozorčí rady. Obdobně jako příslušná ustanovení obchodního zákoníku i zákon o neziskových organizacích stanoví oprávnění neziskové organizace žádat po osobě, na kterou se zákaz konkurence vztahuje a která takový zákaz porušila, vydání prospěchu z takového jednání nebo převedení odpovídajících práv.

K § 19

Povaha neziskové organizace se odráží zejména v jejím hospodaření. Vedle činnosti hlavní, ke které byla nezisková organizace zřizovatelem zřízena, může za splnění zákonné podmínky vykonávat i činnost doplňkovou. Jedním z podstatných znaků neziskové organizace je reinvestice případného zisku a transparentnost nakládání s jejím majetkem.

K § 20

Nezisková organizace, obdobně jako jiné právnické osoby, hospodáří v rámci svého rozpočtu, přičemž do svého rozpočtu zahrnuje náklady a výnosy související s provozováním všech jejích činností, tedy jak činnosti hlavní, tak vedlejší.

K § 21, 22

Nezisková organizace vytváří fondy, zákon v § 22 pak definuje rezervní fond. Rezervní fond je fondem jehož použití je účelově vázáno z důvodů taxativně uvedených v zákoně.

K § 23

Ustanovení § 23 vymezuje vkládaný majetek do neziskové organizace při jejím založení zřizovatelem, který dnem vzniku přechází na neziskovou organizaci, s výjimkou vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem. Z důvodu zajištění stability neziskové organizace je neziskové organizaci zakázáno být společníkem veřejné obchodní společnosti nebo komplementářem komanditní společnosti a být také ručitelem za jiné osoby. Zřizovatel může také v zřizovací listině omezit či vyloučit zeizení či zatížení vloženého majetku. Nezisková organizace nesmí zakládat právnické osoby ani nabývat majetkovou účast v jiných právnických osobách.

K § 24, 25, 26

Nezisková organizace je povinna ve svém účetnictví oddělovat náklady a výnosy z hlavní činnosti od nákladů a výnosů z činnosti doplňkové a také náklady a výnosy jež nejsou zařaditelné a ni pod jednu z uvedených kategorií. Odstavec druhý stanoví pak povinnost ověřit roční účetní závěrku auditorem. Nezisková organizace je povinna vypracovat a zveřejnit výroční zprávu o své činnosti a hospodaření, jako jeden z principů kontroly ze strany veřejnosti. Zákon také stanoví minimální požadavky na obsah výroční správy.

K § 27

Ustanovení upravuje odměňování zaměstnanců neziskové organizace, vychází z toho, že zákon č. 1/1992 Sb., o mzdě, odměně za pracovní pohotovost a o průměrném výdělku, ve znění pozdějších předpisů je právním předpisem, který lépe může zajistit odměňování a lépe motivovat zaměstnance.

K části druhé

V návrhu na změnu zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů , ve znění pozdějších předpisů se odráží povaha neziskové organizace, podle které se nezisková organizace osvobozuje od daní z příjmů.

K části třetí

Návrh změny zákona č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, v platném znění, v sobě zahrnuje obdobně jako shora uvedené ustanovení § 30 odstranění daňové povinnosti u těchto daní pro neziskové organizace.

K části čtvrté

Povaha neziskové organizace se odráží i v návrhu na doplnění relevantních ustanovení do zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí, v platném znění.

K části páté

Návrh změny zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů reflektuje ustanovení § 3 odst. 1 zákona o neziskových organizacích a příslušnost soudu, který takový rejstřík vede.

K části šesté

Návrh zákona o neziskových organizacích souvisí i se změnou zákona č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů.

K části sedmé

Návrh změny zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů reflektuje zejména zápis neziskové organizace do rejstříku neziskových organizací a příslušnost osudu, který takový rejstřík vede.

K části osmé

Povaha neziskové organizace by se měla také projevit ve změně zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

K části desáté

Stanoví se nabytí účinnosti zákona o neziskových organizacích a změně některých zákonů ke dni jeho vyhlášení, neboť to odpovídá naléhavému obecnému zájmu.

Michal Rabas v. r.
hejtman Pardubického kraje